

5.2.1 Komisia má teda dosť široké právomoci, ku ktorým patrí aj možnosť, aby sama stanovila (druhá zarážka) prípady a podmienky, za ktorých môže žiadať od členských štátov zrušenie alebo zmenu a doplnenie rozhodnutia. EHSV poukazuje na skutočnosť, že pri aspektoch uvedených v prvej a tretej zarážke plní Komisia svoju inštitucionálnu koordinačnú a výkonnú úlohu pre Radou schválené a potvrdené rozhodnutia, kým v prípade uvedenom v druhej zarážke ide o neobvyklý spôsob vykonávania právomocí – hoci je v podstate na základe okolností oprávnený a EHSV určite nemá proti nemu čo namietat.

V Bruseli 5. júla 2006

5.2.2 Vo všeobecnosti EHSV konštatuje, že vôľa kontrolovať všetky aktivity ručiteľov akéhokoľvek charakteru – vrátane obchodných činností a colných transakcií – ovplyvňuje voľný obchod a je založená na politických rozhodnutiach, ktoré v závislosti od oblasti kompetencií urobila EÚ a členské štáty spoločne. Za vykonávanie týchto rozhodnutí samozrejme zodpovedá Komisia.

5.2.3 EHSV by rád pripomenul, že reforma colnej oblasti nesmie ohroziť nevyhnutne nutnú rovnováhu medzi slobodou obchodovania a bezpečnosťou užívateľov a konečných spotrebiteľov. Kvalifikácia colných úradníkov a zamestnancov dovozcov/vývozcov musí byť zohľadnená.

Predsedníčka

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Anne-Marie SIGMUND

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Biela kniha o politike finančných služieb na roky 2005 – 2010“

KOM(2005) 629, konečné znenie

(2006/C 309/06)

Komisia sa 1. decembra 2005 rozhodla podľa článku 262 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom dokument: *Biela kniha o politike finančných služieb na roky 2005 – 2010*

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená prípravou návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 31. mája 2006. Spravodajcom bol pán IOZIA.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal na svojom 428. plenárnom zasadnutí 5. júla 2006 152 hlasmi za, 1 hlasom proti, pričom 9 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závery a odporúčania

1.1 EHSV podporuje návrh Komisie, umožniť v najbližších piatich rokoch prostredníctvom zavádzania a dopĺňovania platných právnych predpisov „dynamickú konsolidáciu“ odvetvia finančných služieb a pritom sa vyhnúť príliš mnohým regulačným opatreniam, teda pridávaniu zbytočných prekážok, pričom to musí byť v duchu Lisabonskej stratégie a musí to zodpovedať osobitostiam európskeho sociálneho modelu.

1.2 EHSV zastáva zhodný názor, že je dôležité starostlivo posúdiť úlohu a činnosť orgánov dohľadu a v súlade s ustanoveniami o výboroch tretej úrovne Lamfalussyho procesu podporovať najlepšiu možnú koordináciu.

1.2.1 EHSV v **súčasnosti** považuje vytvorenie **jediného európskeho orgánu dohľadu**, ktorý by v budúcnosti mohol prispieť k uľahčeniu integrácie trhov, za **predčasné**. Považuje

za vhodnejšie navrhnuť európskym úradom označenie „**hlavný orgán dohľadu**“ (krajiny, z ktorej pochádza materský koncern), ktorý by bol poverený sledovaním činnosti dcérskych spoločností a podnikov v skupine, nad ktorými sa dohľad vykonáva v inom členskom štáte. Výhody pre podniky európskeho rozsahu, ako aj pre spotrebiteľov by boli zrejmé.

1.3 Zlepšenie účinnosti pri finančných transakciách tvorí základ pre narastajúci vplyv finančných obchodov na hospodárstvo (hovorí sa o premiestnení hospodárskej činnosti na financie). Hoci má tento fenomén za následok, že sa vo finančnom sektore otvára značný potenciál rozvoja hospodárstva a zamestnanosti, môže takisto negatívne vplývať na hospodárstvo ako celok. Prevládanie akciových trhov zameraných na „úžitok pre akcionárov“ (shareholder value) by mohlo byť takisto v protiklade s priemyselnými stratégiami. Obchodný

a finančný tlak, ktorému sú vystavené vedenia podnikov, môže dlhodobu spôsobiť ťažkosti a vyústiť do nepremyslených prevzatí podnikov, z ktorých podľa doterajších pozorovaní značná časť za krátky čas viedla k zlikvidovaniu majetkovej podstaty.

1.3.1 Okrem toho nesmieme zabudnúť na to, že v odvetví finančných služieb dôjde v dôsledku konsolidačných procesov prinajmenšom ku krátkodobému a strednodobému poklesu zamestnanosti, čo povedie k **narastajúcej neistote zamestnancov**. EHSV zdôrazňuje, že v rámci konsolidačných procesov sa musia brať do úvahy sociálne dôsledky a vyslovuje sa za to, aby členské štáty **urobili primerané opatrenia na sociálne zmierňovanie a podporovali plány na vyškoľovanie a preškolenie**, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov Lisabonskej stratégie.

1.4 EHSV podporuje ciele zjednodušenia, kodifikácie a objasnenia, ktoré slúžia na dosiahnutie „lepšej legislatívnej praxe“, a v tejto súvislosti víta záväzok Komisie k pravidelným, častým a otvoreným konzultáciám so všetkými zúčastnenými stranami a záväzok pred každým návrhom zabezpečiť spoľahlivý odhad jeho následkov, pri ktorom sa zohľadnia aj sociálne a ekologické aspekty ako aj vplyv vonkajších faktorov na celkový hospodársky systém.

1.4.1 EHSV žiada, aby sa práce súvisiace s akčným plánom pre finančné služby viac propagovali a aby sa na túto tému diskutovalo aj mimo uzavretých odborných kruhov.

1.5 EHSV víta Komisiou navrhnutú iniciatívu uverejniť oznámenie resp. odporúčanie týkajúce sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov, v ktorom by sa hľadali spôsoby na odstránenie súčasných prekážok pri voľnom pohybe týchto finančných nástrojov.

1.6 Rozhodujúci význam bude mať zlepšenie informovanosti a finančnej kultúry a posilnenie povedomia spotrebiteľov. Výbor víta zámer Komisie zrealizovať špecifické akcie s európskymi spotrebiteľskými výbormi. Komisia by však mala byť aktívnejšia pokiaľ ide o členské štáty a mala by ich prinútiť, aby zaviedli účinnejšie formy účasti záujmových skupín na národnej úrovni. EHSV je pripravený podieľať sa na týchto iniciatívach a zodpovedajúco sa dohodnúť so spotrebiteľskými orgánmi a národnými hospodárskymi a sociálnymi radami.

1.7 Podľa platných predpisov o dohlade, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch líšia, sú podniky povinné zabezpečiť overenie účtovnej závierky a výkazu o hospodárení. Zavedenie medzinárodných noriem finančného výkazníctva (IFRS) by mohlo vytvoriť vhodný rámec na zjednotenie tejto informačnej povinnosti na európskej úrovni. EHSV poukazuje na to, že zloženie rady IASB, ktorá je súkromným medzinárodným normalizačným grémium, nie celkom odráža realitu svetového hospodárstva, a vyslovuje sa za to, aby sa toto grémium otvorilo medzinárodnej spolupráci s ostatnými aktérmi, napríklad s Európskou komisiou.

1.8 Pokiaľ ide o navrhnuté smernice o bankových službách pre fyzické osoby, EHSV sa osobitne vyjadrí k smernici

o spotrebiteľských úveroch, ktorá by sa mala schváliť čo najskôr, a k smernici o platobných službách, ktorú hodnotí v práve vypracovanom stanovisku. So zreteľom na smernicu o hypotekárnom úvere EHSV síce so stanovenými cieľmi súhlasí, má však vážne pochybnosti týkajúce sa krátkodobej uskutočniteľnosti integrovaného úverového trhu. So zreteľom na zúčtovacie a vyrovnávacie systémy by EHSV privítal schválenie rámcovej smernice.

1.9 Komisia sa vyjadrila skepticky, pokiaľ ide o zavedenie takzvaného 26. režimu v oblasti poskytovania finančných služieb. Výbor to berie na vedomie a je pripravený preskúmať, kedy navrhnuté orgány vytvoria predpoklady na efektívnu realizáciu, pri ktorej sa v každom prípade bude brať ohľad na skutočné výhody pre spotrebiteľov, ako aj na ich záujmy.

1.10 Čo sa týka budúcich iniciatív, EHSV poukazuje

— na osah opatrení v súvislosti s podnikmi kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov, ktorých cieľom je **prispôsobenie predpisov** upravujúcich životné poistenia viazané na fondy predpisom platným pre ostatné finančné produkty,

— na význam **zabezpečenia práva na bankový účet**, ako aj

— na potrebu **odstrániť prekážky pri cezhraničnom používaní bankových účtov**.

1.11 EHSV je presvedčený, že kvalita európskych predpisov upravujúcich finančné služby je veľmi vysoká a že EÚ môže slúžiť ako príklad pre všetky ostatné krajiny. Okrem dialógu s novými priemyselnými krajinami (napríklad Indiou, Brazíliou a Čínou) by Európa mala v súlade s návrhom Komisie začať dialóg aj s rozvojovými krajinami odkázanými na značnú podporu, aby mohli vybudovať svoj trh s finančnými službami.

1.12 EHSV podporuje všetky európske a národné inštitúcie v boji proti kriminalite a terorizmu. Aj teraz, keď Komisia zdôrazňuje, že finančný systém musí komplexne a neustále spolupracovať s príslušnými úradmi, EHSV podporuje a potvrdzuje túto výzvu adresovanú finančným ústavom, ale aj príslušným úradom, ktoré by mali oznámiť, aké opatrenia prijali v nadväznosti na informácie získané od finančných maklérov.

2. Úvod

2.1 V Bielej knihe o politike finančných služieb na roky 2005 – 2010 sú stanovené niektoré ciele na podporu **dynamickej konsolidácie** odvetvia finančných služieb, keďže efektívny finančný trh je rozhodujúcim prvkom pri sledovaní stratégie hospodárskeho rozvoja a rastu. Mottom bielej knihy je „dynamická konsolidácia“, ktorej cieľom je odstrániť prekážky stojace v ceste voľnému poskytovaniu finančných služieb a voľnému toku kapitálu nezávisle od značných výsledkov dosiahnutých pomocou akčného plánu pre finančné služby na roky 1999 – 2005.

2.2 Keďže legislatíva hrá pri fungovaní finančných trhov dôležitú úlohu, je úplne zrejmé, že sa v bielej knihe dôrazne uvádza potreba použiť a posilniť platné právne predpisy a zároveň sa vyhnúť **primným regulačným opatreniam**, obzvlášť prostredníctvom členských štátov, teda pridávaniu zbytočných prekážok.

2.3 V rámci legislatívnej analýzy sa musí **uvažovať o hraniciach, úlohách a koordinačnej zodpovednosti orgánov dohľadu v EÚ**. V súčasnosti predstavuje dohľad na národnej úrovni ešte stále najlepšiu formu ochrany a záruky pre spotrebiteľov a investorov. Nesmú však zostať nepovšimnuté dva dôležité problémy, ktoré prináša takýto prístup.

2.3.1 Chýbajúca integrácia dohľadu na nadnárodnej úrovni vo veľkej miere obmedzuje integráciu trhov. Preto sa musí podporiť a posilniť úzka **spolupráca medzi úradmi členských štátov**. Rizikový manažment veľkých európskych bánk, ktoré sú činné vo viacerých členských štátoch, stojí v rámci bankovej skupiny na konsolidovanom základe. Orgány dohľadu musia vedieť správne zhodnotiť rizikový profil týchto veľkých európskych bankových skupín.

2.3.2 Ponechanie značných výsad národným orgánom dohľadu, ktorých odstránenie sa v bielej knihe požaduje, nesmie slúžiť ako podnet k tomu, aby vznikli na úrovni EÚ prekážky „dynamickej konsolidácie“.

3. Všeobecné poznámky

3.1 V nedávno uverejnenom stanovisku sa EHSV vyjadril k Zelenej knihe o politike finančných služieb na roky 2005 – 2010. Keďže biela kniha obsahuje početné návrhy zo zelenej knihy, EHSV potvrdzuje svoje poznámky z nedávneho stanoviska ⁽¹⁾ a zahŕňa ich do tohto stanoviska.

3.1.1 V bielej knihe sa poukazuje na to, že **odvetvie finančných služieb má z hospodárskeho hľadiska a z hľadiska zamestnanosti veľký rastový potenciál**. Výbor zastáva názor, že treba dôkladne, reálne a po zohľadnení rôznych dostatočne doložených skutočností uvažovať o dôležitých predpokladoch tohto dokumentu.

3.2 Konsolidačný proces odvetvia môže zvýšiť efektívnosť a ovplyvniť dosiahnutie zodpovedajúco znásobených výnosov, ktoré môžu byť prospešné majiteľom podielov rizikového kapitálu maklérov (vdaka vyšším výnosom investovaného kapitálu), ako aj využívatelom finančných služieb (vdaka nižším cenám za služby).

3.3 Zároveň však existujú rozsiahle empirické dôkazy **poklesu zamestnanosti v odvetví finančných služieb spôsobeného konsolidačnými procesmi, ktorý vedie k narastajúcej neistote zamestnancov**. Nedá sa poprieť, že

v obchodných plánoch pri fúziách a preberaní leží ťažisko hlavne na úsporách prostredníctvom nižších personálnych nákladov. **Krátkodobo vedú konsolidačné procesy k čistej strate pracovných miest. Na druhej strane treba podotknúť, že dláždia cestu rozvoju služieb a oblastí inovačných aktivít, ktoré sa zasa kladne prejavujú na stave zamestnanosti**. Odstránenie prekážok, ktoré brzdia poskytovateľov finančných služieb v tom, aby naplno profitovali zo synergií cezhraničných asociácií, by umožnilo bankám, aby svoje služby produkovali nákladovo výhodnejšie, čo by umožnilo priaznivú cenovú politiku pre zákazníkov a rozprúdilo dopyt. Tým by sa vytvorili investičné podnety pre finančných maklérov, čo by sa tiež pozitívne odrazilo na stave zamestnanosti. S výnimkou špecifických oblastí, akou je stredisko telefonického poradenstva a interná infraštruktúra podniku sú tieto nové pracovné miesta zaujímavé spravidla pre kvalifikovanejšie a lepšie platené profesie.

3.4 Aj keď sa predpokladá, že konsolidácia odvetvia nemá za následok žiadne negatívne čisté straty pracovných miest, chce Výbor energicky zdôrazniť, aby sa **neprehliadla skutočnosť, že medzi stratou existujúcich a vytvorením nových pracovných miest vznikne časová a kvalifikačná medzera, ktorá sa musí prekonať rekvalifikáciou**. V momente, keď už v popredí nestojí zachovanie pracovného miesta, ale možnosť nájsť si prácu, musia členské štáty okrem zavedenia primeraného sociálneho zmiernenia prednostne podporiť aj ďalšie vzdelávanie a rekvalifikáciu.

3.5 Keď majú zamestnanci pocit, že ich kvalifikácia a kompetencie sú potrebné aj v rýchlo sa meniacom hospodárskom prostredí, ochotnejšie príjmu menšiu záruku istoty svojho pracovného miesta, ktorú so sebou prináša „dynamickej konsolidácii“ odvetvia. Na základe tohto zistenia sa **odborné vzdelanie musí vnímať nielen ako nástroj na potlačenie sociálnej nestabilnosti, ale aj ako dôležitý a nevyhnutný prvok dlhodobého úspechu „dynamickej konsolidácie“ a Lisabonskej stratégie vo všeobecnosti, ktorá smeruje k tomu, aby sa európske hospodárstvo stalo celosvetovo najdôležitejším hospodárstvom založeným na vedomostiach**. Z tohto dôvodu sa musí vytvoriť primeraná sociálna sieť na oslabenie často závažných následkov takýchto prechodných fáz.

4. Osobitné poznámky

4.1 Lepšia legislatívna prax

4.1.1 Tri hlavné zásady lepšej legislatívnej praxe sú **zjednodušenie, kodifikácia a snaha o jasnosť**. Je dôležité pokračovať týmto smerom, aby sa zabezpečila potrebná koherencia medzi opatreniami, jednoduchou realizáciou a jednotným preberaním do práva jednotlivých štátov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 65, 17.3.2006.

4.1.2 EHSV víta návrhy Komisie k „lepšej legislatívnej praxi“. Obzvlášť víta záväzok Komisie **často a otvorene viesť konzultácie so všetkými zúčastnenými stranami** a pred každým návrhom zabezpečiť **štúdiu hodnotenia dosahu** týkajúcu sa pomeru nákladov a výnosov v najširšom zmysle, pričom sa zohľadní aj **sociálny a ekologický rozmer**, ako aj vplyv vonkajších faktorov na celkový hospodársky systém. Významné sú aj kroky na zlepšenie kvality právnych predpisov, ktoré musí podniknúť spolu s Radou a Európskym parlamentom.

4.1.3 EHSV súhlasí s názorom Komisie ohľadom výzvy, ktorá stanovuje nielen presné a včasné prevzatie európskych právnych predpisov 25 členskými štátmi, ale aj správnu implementáciu vzhľadom na budúce rozšírenia. Ďalej je takisto ako Komisia toho názoru, že **sa treba vyhnúť pridávaniu zbytočných prekážok** (to znamená jednostrannému schvaľovaniu ďalších ustanovení, ktoré odporujú zásade jednotného trhu). **Neodôvodnené množstvo národných predpisov na ochranu spotrebiteľa predstavuje skutočne jednu z hlavných prekážok integrácie finančných služieb v Európskej únii.**

4.1.4 Aj EHSV považuje za dôležité **následne skúmať**, či sa týmito predpismi skutočne dosiahol stanovený cieľ a či vývoj trhov zodpovedá predpovediam aspoň v odvetviach, ktoré spadajú do rámca takzvaného „Lamfalussyho procesu“.

4.1.5 Pri skúmaní súladu národných právnych predpisov a predpisov Spoločenstva sa najprv musia zohľadniť **najrelevantnejšie odvetvia**, resp. také, v ktorých môžu byť problémy v súvislosti s harmonizáciou a konsolidáciou právnych predpisov, ako v prípade **odbytových a reklamných opatrení podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov**. Podmienkou väčšej hospodárskej súťaže a efektivity v tomto odvetví je okrem iného väčší priestor v oblasti odbytu a marketingu, v ktorých boli na základe nejasne stanoveného právneho rámca zaznamenané veľké prekážky. Zvlášť účelná je preto iniciatíva Komisie vypracovať v roku 2006 zodpovedajúce oznámenie resp. odporúčanie a v novembri bielu knihu o správe majetku..

4.1.6 Komisia navrhne, aby sa **šestnásť platných smerníc, ktoré sa týkajú poistenia, zhrnulo do jednej novej smernice**. EHSV tento návrh na kodifikáciu podporuje a považuje ho za vynikajúci príklad, ktorý by sa mal nasledovať aj v ostatných oblastiach schválením právnych predpisov, ktoré zahŕňajú, zjednodušujú a určujú novú štruktúru tém, ktoré boli doteraz rozdelené do viacerých smerníc.

4.1.7 EHSV tiež považuje za vhodné začať v prípade nesprávneho prevzatia resp. nesprávnej implementácie práva Spoločenstva **konanie vo veci porušenia zmluvy**. Konštatuje však, že Komisia bola v poslednom období veľmi ovplyvnená Radou a stále zriedkavejšie siahala po takýchto opatreniach.

4.1.8 Napriek zlepšeniam a racionalizácii bankových služieb pre fyzické osoby si nesmieme prestať všímať **problém informovania, vzdelávania a povedomia spotrebiteľov**. Ide totiž o dôležité prvky fungujúceho právneho rámca. Zámer zrealizovať **špecifické akcie na európskej úrovni spoločne so zväzmi spotrebiteľov a zástupcami finančného sektora** je preto veľmi účelný, pričom by Komisia mala intenzívnejšie vplývať na to, aby sa takéto praktiky na národnej úrovni, ak už nenariaďovali, tak aspoň dôrazne odporúčali. Veľmi dobrou iniciatívou je **európsky spotrebiteľský bulletin**. Treba však mať na pamäti, že informačné nástroje musia mať blízko k spotrebiteľovi. EHSV vyzýva Komisiu, aby v Rade a Parlamente vplývala na to, aby sa podľa vzoru zámerov na európskej úrovni výhľadovo plánovali **záväznejšie formy účasti zainteresovaných strán na národnej úrovni**. Rozvoj siete spotrebiteľských stážností na finančné služby FIN-NET (nástroj, ktorý je pre väčšinu spotrebiteľov stále neznámy) vedie správnym smerom. So zreteľom na prepracovanie funkcie tohto nástroja EHSV odporúča zapojiť zväzy spotrebiteľov a organizácie občianskej spoločnosti, ako aj sociálnych partnerov, a je pripravený cielene sa zasadiť za túto iniciatívu napr. v národných spotrebiteľských orgánoch a hospodárskych a sociálnych radách.

4.1.9 Podľa EHSV Komisia **nesmie podceňovať problém jazyka, v ktorom sú dokumenty skoncipované**, keď pripisuje dôležitosť šíreniu informácií, obzvlášť medzi spotrebiteľmi, investormi a zamestnancami finančného sektora. Komisia musí tomuto problému venovať pozornosť a vyvinúť potrebné úsilie, aby boli aspoň najdôležitejšie dokumenty k dispozícii v čo najväčšom počte jazykov.

4.1.10 EHSV víta, že sa venuje **pozornosť spotrebiteľom a zamestnancom bánk a finančných ústavov** a že sa s nimi pravidelne konzultujú témy, ktoré sú pre nich dôležité. Prínos integrácie trhov spočíva v spokojnosti spotrebiteľov, pričom sa však musí venovať pozornosť aj následkom rozhodnutí na spoločnosť. Smernice však v minulosti nebrali vždy vo finančnej oblasti ohľad na tento prístup. Túto perspektívu osobitne zdôrazňujú podnety v odseku „Všeobecné poznámky“.

4.1.11 EHSV so zreteľom na **vzájomné pôsobenie s ostatnými oblasťami európskej hospodárskej politiky** už zdôraznil, že **úprava dane z pridanej hodnoty** pre rôzne časti veľkých európskych bankových skupín môže byť prekážkou pri posilňovaní finančných služieb^(?). S potešením berie na vedomie zámer Komisie predložiť legislatívny návrh k tejto oblasti. Potenciálne hospodárske, sociálne a ekologické následky potrebného procesu harmonizácie predpisov o dani z pridanej hodnoty sa však musia veľmi pozorne preskúmať. EHSV však už poukázal na to, že súčasná situácia môže predstavovať prekážku úplnej integrácie a vybudovania finančného trhu.

(?) Ú. v. EÚ C 65, 17.3.2006.

Okrem toho chce Výbor znovu upozorniť na problém presídľovania, ktorý **sa môže priveľmi vyostriť kvôli chýbajúcej harmonizácii rámcových daňových podmienok**, čím by mal negatívne následky na zamestnanosť, kvalitu služieb a celkovú spoľahlivosť systému. Podľa EHSV by sa táto téma mala dôkladne ozrejmiť aj s ohľadom na často nepriaznivé výsledky takýchto presídľovacích praktík.

4.2 Zabezpečenie správnych štruktúr regulácie a dohľadu

4.2.1 Cieľ **intenzívnejšej koordinácie medzi orgánmi trhového dohľadu** je bezpochyby vítaný. **Pozvoľné posilňovanie úlohy výborov 3. úrovne** by mohlo uľahčiť dosiahnutie tohto cieľa, pričom treba zharmonizovať kompetencie členov v rámci „Lamfalussyho procesu“. Takýmto spôsobom by sa mohol európsky právny rámec doplniť, čím by sa umožnilo odbremeniť Komisiu a zredukovať riziko pridávania zbytočných prekážok zo strany členských štátov a orgánov dohľadu.

4.2.2 Podľa názoru EHSV je zatiaľ predčasné uvažovať o vytvorení jediného európskeho orgánu dohľadu, ktorý by bol zodpovedný za koordináciu dozorných činností. Národné dozorné úrady však aktívne a neustále spolupracovať a pokúsiť sa sformulovať **spoločné pravidlá správania a činnosti**. Z toho vyplývajúca väčšia vzájomná dôvera by bola prvým krokom v rámci procesu, ktorý by v budúcnosti vyústil do zriadenia európskeho orgánu dohľadu pre veľké finančné, bankové a poisťovacie skupiny, ktoré sú činné vo viacerých členských štátoch. Predbežne je dôležité vymenovať hlavný orgán dohľadu, ktorý by mal sídlo v krajine, z ktorej pochádza materský koncern a mal by za úlohu dohliadať nad dcérskymi spoločnosťami a podnikmi v skupine činnými v iných európskych krajinách. Nadnárodné podniky a orgány dohľadu by mohli efektívne profitovať z jednotného trhu, pretože by sa tým vyhli viacnásobnej účtovnej evidencii a výkazníctvu a nemuseli sa prispôbovať rôznym národným ustanoveniam.

4.2.3 Metóda, ktorá sa uvádza napríklad v smernici o boji proti zneužívaniu trhu, by sa mala podporovať. Vďaka podrobnému návrhu smernice bola implementácia do práva jednotlivých štátov veľmi jednotná a regulačné orgány mohli získať veľkú zodpovednosť. Tá sa delila na európskej úrovni, pričom sa stanovilo, ktoré osobitné predpisy sa majú preniesť z jedného orgánu dohľadu na druhý.

4.2.4 **Schválenie medzinárodných pravidiel finančného výkazníctva IFRS** (International Financing Report Standards) vytvorilo jedinečnú príležitosť zjednotiť výkazníctvo podnikov a prispôsobiť ho moderným štandardom. Mohla by to byť aj príležitosť na **zjednotenie informácií, ktoré musia sprostredkovatelia predložiť príslušným orgánom dohľadu**. Vzhľadom na schválenie IFRS už podľa EHSV neexistuje žiadne ospravedlnenie odkladov resp. prietáhov pri dosahovaní tohto

cieľa, ktorý tvorí dôležitý predpoklad účinnej a úspešnej celoeurópskej koordinácie a spolupráce pri dozornej činnosti. Bola by však potrebná adaptácia na príslušné ciele európskeho projektu „Solventnosť II“. Podniky, ktoré svoje účtovné závierky a konsolidované účtovné závierky ešte neprispôbili pravidlám IFRS, by však nemali byť znevýhodnené voči takým podnikom, ktoré túto povinnosť zaviedli.

4.3 Súčasné a budúce legislatívne činnosti

4.3.1 Prebiehajúce projekty

4.3.1.1 S ohľadom na bankové služby pre fyzické osoby prebiehajú tri veľmi dôležité iniciatívy. Pokiaľ ide o iniciatívy v oblasti **hypotekárnych úverov**, EHSV už poukázal na niekoľko závažných pochybností ohľadom konkrétnej možnosti integrácie trhu^(?). Tie súvisia s právnymi implikáciami a zásadnými ťažkosťami, ktoré boli objasnené v najnovšom stanovisku. EHSV čaká na usmernenia Komisie a jej reakcie na predchádzajúce námietky.

4.3.1.2 Zmeny **smernice o spotrebiteľských úveroch**, ktoré navrhla Komisia a ktoré boli Európskemu parlamentu predložené na preskúmanie, sú vylepšením predchádzajúceho návrhu, aj keď spotrebiteľov neuspokojujú úplne. EHSV so záujmom očakáva výsledok tejto rozpravy a dúfa, že smernica bude rýchlo schválená.

4.3.1.3 Dôležitá úloha pripadá aj **smernici o platobných službách**. Pri službách v medzinárodnom platobnom styku však ešte chýba transparentnosť. Finančný systém by sa mal podriadiť pravidlám hospodárskej súťaže, transparentnosti a porovnateľnosti, ktoré vypracovalo Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž. Vytvorenie spoločnej európskej platobnej oblasti (SEPA – Single European Payment Area) do roku 2010 je ambicióznym a vítaným cieľom, ktorý prináša účinnosť pri medzinárodnom platobnom styku a ponúka občanom bezpečnosť. Treba však zohľadniť, že niektoré členské štáty už disponujú s efektívnymi a cenovo výhodnými systémami (napríklad postup pri účtovaní ťarchopisom). Pri realizácii SEPA treba zohľadniť záujmy spotrebiteľov a ponúknuť dodatočný prínos. EHSV práve pracuje na osobitnom stanovisku k platobným službám, v ktorom podrobne vysvetľuje svoje názory.

4.3.1.4 **Preskúmanie pravidiel pre kvalifikované podiely** prepracovaním článku 16 smernice o bankovníctve a článku 15 smernice o poisťovníctve je veľmi dôležité opatrenie, ktorým sa zabráni tomu, že by niektoré orgány dohľadu pod zámienkou svedomitého spravovania finančných systémov bránili vyváženému rozvoju jednotného trhu. Podľa EHSV sa stabilita systému najlepšie zabezpečí posilnením jeho efektívnosti a nie obmedzeniami pri výkone kontroly v nejakom podniku.

(?) Ú. v. EÚ C 65,17.3.2006.

4.3.1.5 Chýbajúce regulačné rámcové predpisy prispeli v oblasti **systemov zúčtovania a vyrovnaní k** pretrvávajúcim vysokým nákladom a ozajstnému zneužívaniu. Infraštruktúry cezhraničného zúčtovania a vyrovnaní sú nákladnejšie a menej efektívne ako infraštruktúry na národnej úrovni. EHSV by uvítal schválenie rámcovej smernice na zvýšenie konkurencieschopnosti európskych účastníkov aj voči medzinárodnej konkurencii. Efektívny a usporiadaný trh priťahuje investície, ktoré Európa potrebuje, ak chce skutočne dosiahnuť cieľ rastu hospodárstva a zamestnanosti.

4.3.2 Aktuálne úvahy

4.3.2.1 EHSV zdieľa názor Komisie týkajúci sa neopodstatnených prekážok, ktoré stoja v ceste neobmedzenej realizácii voľného toku kapitálu a zahraničným investíciám.

4.3.2.2 Komisia je takisto skeptická, pokiaľ ide o takzvaný **26. režim v oblasti poskytovania finančných služieb**. Na druhej strane ponecháva zásada minimálnej harmonizácie prívla priestoru pre rozdiely. Zásada krajiny pôvodu bola vynikajúcim prostriedkom liberalizácie a podpory voľnej súťaže v rámci EÚ. Túto zásadu budú členské štáty akceptovať tým viac, čím väčšia je **vzájomná dôvera** v kvalitu vnútornej legislatívy jednotlivých členských štátov. Na základe toho prispieva cieľ úplnej **harmonizácie predpisov k** tomu, aby sa podporoval a utužoval **spomínaný dôverný vzťah**, ktorý je podkladom k postupnému vzniku spoločnej kultúry dohľadu. Najdôležitejšie zmluvné doložky by sa preto mali v oblasti poskytovania finančných služieb zharmonizovať. EHSV poukazuje na to, že sa doteraz ešte nepodal žiaden dôkaz o (efektívnej) realizácii 26. režimu a že by ho Komisia mala v každom prípade dôkladne preskúmať pokiaľ ide o uskutočniteľnosť. V jednom zo svojich predchádzajúcich stanovísk EHSV skonštatoval, že 26. režim by mohol „byť vhodnou metódou až po tom, ako bude na základe dôkladnej štúdie práva a zmlúv všetkých 25 krajín zabezpečené, že nebude v protiklade so zákonmi a pravidlami žiadneho z nich. V každom prípade je však potrebné, aby pravidlá štandardizácie nebránili poskytovaniu nových produktov a nestali sa tak brzdou inovácie“. (4)

4.3.3 Budúce iniciatívy

4.3.3.1 V najnovšom stanovisku k zelenej knihe z júla 2005 opísal EHSV **prínos opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov** (5): „Investičné fondy konkurujú finančným produktom ako sú **podielové životné poisťky**, vnímané investormi ako porovnateľné, napriek skutočnosti, že sú riadené veľmi odlišným legislatívnym rámcem. To môže narušiť voľby

investora s negatívnymi následkami na náklady a úrovne rizika príslušnej investície. EHSV sa domnieva, že tento problém nemožno riešiť zmiernením hospodárskej súťaže alebo uvoľnením obmedzení a záruk uložených na investičné fondy. Namiesto toho by sme vyžadovali vzostupnú úpravu noriem, tak aby finančné produkty, ktoré sú vnímané ako priama alternatíva investičných fondov, podliehali riadiacim požiadavkám, ktoré sú porovnateľné s požiadavkami vzťahujúcimi sa na tieto fondy.“ Nerovnosť požiadaviek na fondy a životné poistenia, ktoré sú na ne viazané, neúplný rozvoj európskeho pasu na základe prekážok, ktoré niektoré orgány dohľadu naďalej kladú, chýbajúca transparentnosť nákladov, zvlášť v prípade výpovede, roztrieštenosť trhu a zodpovedajúce vysoké náklady sú len niektoré z uvedených problémov. EHSV berie s obavami na vedomie, že v niektorých členských štátoch vznikli fondy na ochranu kapitálu bez toho, aby boli správcovské spoločnosti povinné disponovať primeraným vlastným kapitálom. To by mohlo pri osobitne nepriaznivom vývoji trhu viesť k nedostatočnej ochrane spotrebiteľov. EHSV preto vyzýva Komisiu, aby odstránila tento nedostatok a stanovila primerané požiadavky na vybavenie spoločností vlastným kapitálom, ktoré ponúkajú fondy na ochranu kapitálu, a aby určila špecifickú a primeranú mieru dohľadu. Snaha o väčšiu efektívnosť podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov je pre EHSV osobitne dôležitá, v neposlednom rade aj preto, lebo tieto podniky ako dôležitý prvok systému dôchodkových fondov môžu podstatne prispieť k riešeniu problému, ktorý bol uvedený na začiatku bielej knihy, teda k financovaniu enormného deficitu v oblasti dôchodkového zabezpečenia, ktoré sa týka väčšiny európskych národných hospodárstiev.

4.3.3.2 EHSV súhlasí s Komisiou pokiaľ ide o význam **práva na bankový účet** (nielen z finančného hľadiska). V modernom hospodárstve poskytuje bankový účet jednotlivým občanom v skutočnosti akýsi druh hospodárskeho občianskeho práva. V niektorých členských štátoch je takéto občianske právo uznané zákonom a prístup k základným službám finančného systému sa poskytuje za malé poplatky. V iných krajinách rastie so zreteľom na túto tému povedomie podnikov, ktoré za niekoľko eur mesačne ponúkajú v rámci bankových účtov balík služieb.

4.3.3.3 Vítaný je cieľ **odstrániť prekážky pri cezhraničnom využívaní bankových účtov**, ktorý by mohol prispieť k zredukovaniu bankových poplatkov. Vďaka možnosti otvoriť si bankový účet online sa dá skutočne dosiahnuť cieľ mobility účtov v rámci Európy. Treba však zohľadniť skutočnosť, že nie všetci spotrebiteľia vedia používať informačné technológie. Komisia by mala pripraviť riešenie, ktoré by uspokojilo aj osoby patriace spravidla k sociálne najslabším skupinám obyvateľstva. Treba zdôrazniť, že iba konsolidácia skutočnej

(4) Ú. v. EÚ C 65, 17.3.2006.

(5) Ú. v. EÚ C 110, 17.5.2006.

a konštruktívnej spolupráce medzi orgánmi dohľadu môže dať tejto možnosti konkrétne podoby. Dňa 26. mája 2006 Komisia rozhodla ⁽⁶⁾ poveriť skupinu znalcov rozborom otázky cezhraničného používania bankových účtov a tým splniť návrhy obsiahnuté v bielej knihe.

4.4 Medzinárodný rozmer

4.4.1 Vítaný je ambiciózny cieľ Komisie, pri ktorom musí hrať EÚ v rámci určovania štandardov na medzinárodnej úrovni hlavnú úlohu. EHSV v súlade s odporúčaniami z rokovaní v Dohe požaduje, aby Európa viedla najrozvinutejšie krajiny v úsilí poskytnúť menej rozvinutým štátom primeranú technickú a finančnú pomoc so zreteľom na legislatívu, ako aj na implementáciu uzavretých dohôd a prijatých noriem. Pri napredovaní medzinárodnej integrácie sa musia zohľadniť aj **potreby najslabších národných hospodárstiev**, ktoré sú odkázané na investície. EHSV sa vyslovuje za to, aby Komisia brala ohľad na

tieto potreby pri rokovaní a dialógu s ostatnými rozvinutými krajinami.

4.4.2 EHSV sa aktívne zasadzuje za boj proti zločineckému využívaniu finančných systémov a podporuje Komisiu a ostatné európske inštitúcie v boji proti každej forme kriminality, ktorá tiež často súvisí s medzinárodným terorizmom. Existujú mnohé formy hospodárskej kriminality: podnikové a obchodné podvody, pranie špinavých peňazí, daňové úniky alebo korupcia. Na zločinecké účely sa často používajú kanály finančných služieb. EHSV apeluje na finančné ústavy, aby čo najviac podporovali príslušné úrady. Tie by zase mali mať v dostatočnej miere na zreteli upozornenia finančných ústavov. Ak budú totiž finančné ústavy informované o následných opatreniach úradov na základe poskytnutých informácií o podozrivých transakciách, budú motivované naďalej vyvíjať a zintenzívňovať potrebné úsilie.

Brusel 5. júla 2006

Predsedníčka

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Anne-Marie SIGMUND

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Komisie 2006/355/ES zo 16. mája 2006, ktorým sa zriaďuje expertná skupina pre mobilitu klienta vo vzťahu k bankovým účtom, Ú. v. EÚ L 132, 19.5.2006.